

Nowosad-Bakalarczyk, Marta

"Językoznawstwo antropologiczne.
Zadania i metody", Piotr P.
Chruszczewski, Wrocław 2011 :
[recenzja]

Etnolingwistyka 23, 291

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

VI. NOTY O KSIĄŻKACH

Noty opracowali:

Agata Bielak (AB), Agnieszka Kulisz (AK), Ewa Paclawska (EP), Iwona Bielińska-Gardziel (IBG), Irina Lappo (IL), Jolanta Janoszczyk (JJ), Joanna Mleczek (JM), Marta Nowosad-Bakalarczyk (MNB), Nina Gryszkowa (NG), Stanisława Niebrzegowska-Bartmińska (SNB), Sebastian Wasiuta (SW), Urszula Majer-Baranowska (UMB).

Chruszczewski Piotr P., *Językoznawstwo antropologiczne. Zadania i metody*, Wrocław: Oddział Polskiej Akademii Nauk we Wrocławiu, 2011, 338 s.

Publikacja obejmuje trzy rozdziały, z których pierwszy zawiera historyczny szkic na temat początków i rozwoju antropologii kulturowej i językowej w krajach kluczowych dla rozwoju tej dyscypliny, tj. w Stanach Zjednoczonych, Niemczech, Francji i Wielkiej Brytanii. W rozdziale drugim przedstawiono podstawowe założenia i koncepcje współczesnego językoznawstwa antropologicznego, stanowiące narzędzia wykorzystywane w badaniach lingwistyczno-antropologicznych, a także (pomijane w innych tego typu pracach) pismo rozumiane jako semiotyczny system kreujący znaczenia, kluczowy dla rozwoju praktyk językowych. Najobszerniejszy trzeci rozdział składa się z czterech podrozdziałów, w których omówione zostały paradygmaty badawcze współczesnego językoznawstwa antropologicznego: paradygmat dokumentacyjny (językoznawstwo terenowe, leksyka jako wskaźnik zmian społecznych), paradygmat kulturowo-lingwistyczny (podstawowe mechanizmy zmiany kulturowej i językowej, w tym mechanizmy śmierci języka), paradygmat transformacyjny (językoznawstwo kontaktu zewnątrzspołecznego, etnografia mówienia, językoznawstwo kontaktu wewnątrzspołecznego a pragmatyka antropologiczna), paradygmat komunikacyjno-dyskursywny (wybrane aspekty studiów nad dyskursami i ich gramatykami komunikacyjnymi w zestawieniu z wybranymi antroposemiotycznymi aspektami zachowań komunikacyjnych ludzi).

MNB

Język żyje. Rzecz o współczesnej polszczyźnie, red. Kazimierz Ożóg, Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2009, 368 s.

Książka składa się z trzech części. Pierwszą otwiera *Dwugłos w sprawie kultury języka polskiego dziś* Andrzeja Markowskiego i Ewy Rudnickiej. Wariantywność dźwiękowej strony znaków językowych w aspekcie normatywnym omówił Bogusław Dunaj. Pojęcie współczesnej polszczyzny z perspektywy autorów przygotowywanego *Wielkiego słownika języka polskiego* doprecyzowała Renata Przybylska. Potrzebę uwzględnienia wymiaru ilościowego w opisie współczesnej polszczyzny uzasadnił Bogdan Walczak.

Leksyka współczesnej polszczyzny jest przedmiotem studiów zamieszczonych w drugiej części książki. Kwestie frazeologiczne omawiają: Mirosława Mycawka i Danuta Krzyżek. Innowacje leksykalne z zakresu kulinariów oceniła od strony normatywnej Małgorzata Witaszek-Samborska. Przejawy wpływu języka angielskiego na tworzenie zestawień rzeczownikowych w najnowszej polszczyźnie (typu *but sklep*, *balkon party*) zaprezentowała Alicja Witalisz. Etyką słowa w języku młodzieży szkolnej zajęła się Agnieszka Rypel, a językowy obraz miłości i nienawiści w definicjach metaforycznych licealistów zrekonstruowała Urszula Kopeć. Leksyce naukowej poświęcili swoje artykuły: Anna Starzec i Władysław Śliwiński. Nazwy własne i derywaty onomastyczne